

Stierne i Aarup

 **ASSENS
KOMMUNE**

BLÅ RUTE: Skydebjerg Mose, ca. 8 km.

Parkering ved Aarupskolen, Møllebakken 31, 5560 Aarup.

Aarupskolen er bygget i 1950'erne efter nedlæggelse af flere mindre landsby-skoler i omegnen. Skolen er om- og tilbygget i årenes løb, og har plads til ca. 600 elever op til 9. klassetrin.

Fra Aarupskolen går man ad en sti mod Aarup Fritidscenter (1990). På **Orme-højvej** går man til venstre og kommer til Ringvejen. Her går ruten forbi en del virksomheder og bl.a. forbi Falck stationen og Assens Kommunes Entreprenørgård. Ved søen fortsætter ruten til højre ad **Holmelund** og i rundkørslen ud af 1. vej, hvor på du passere "Tårupgården". Gården er fra 1877 og en af de største landbrugsejendomme i området. Følg derefter vejen til venstre ad **Lungerne**.

Følg svingene og drej til højre ad **Mosevej**. På denne strækning af ruten mod Skydebjerg, ligger flere mindre gårde med marker omkring. Kigger man op ad bakken til højre, ser man Aarups nyere bydel - Kirsebærhaven, som man kommer til senere på ruten. Videre ad Mosevej kommer moseområdet på venstre side. Tag en afstikker ad den lille markvej ned til selve Mosen. Odense Sportsfiskerklub har lejet retten til fiskeri i mosen. Ved den lille hytte står et bord/bænk sæt, hvor du kan holde et hvil. Går du ad stien til venstre kommer du ud på en tange, hvor du kan nyde områdets aktive fugleliv og smukke natur.

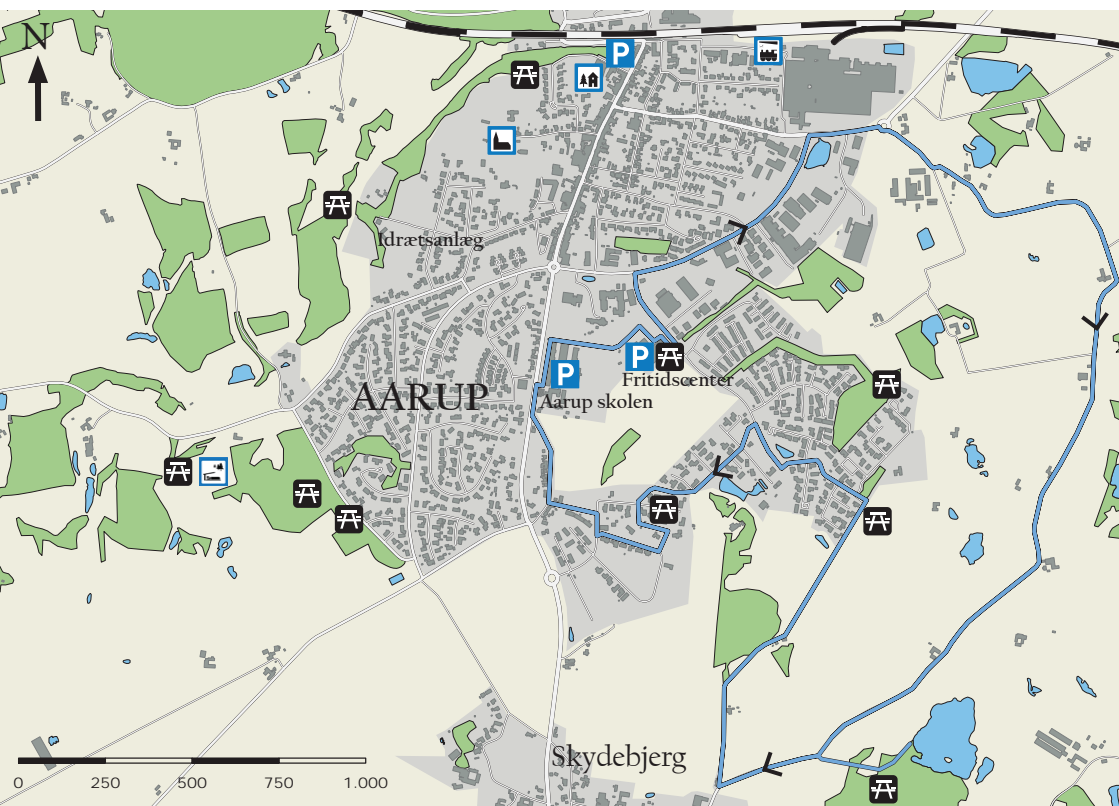

Tilbage på vejen fortsætter du mod Skydebjerg og drejer ad en grusvej til højre op ad en bakke. Efter du har passeret et par huse, er der en dejlig udsigt over det højfynske landskab.

Du fortsætter videre til et nyere villakvarter - **Kirsebærhaven**. Dette område blev udstykket til byggegrunde i 1970'erne sammen med Æblehaven ved siden af. Området er siden blevet udvidet med flere byggegrunde, og i starten af 2000 tallet er Årup og Skydebjerg næsten sammenvokset med de sidste byggeprojekter på Troldebakken, Dragebakken, Solbakken mm.

Fra Kirsebærhaven fortsætter turen ad **Ornehøjvej** og til venstre ad **Troldebakken**. For enden af Troldebakken fører en smal vej videre til **Dragebakken**. Her går du lige over vejen og opad en sti til et højtliggende grønt område, hvorfra du kan nyde en fantastisk udsigt. En trappe fører ned til **Solbakken** - videre til højre ad **Mørkmoselhøj** og snart til venstre ad **Mørkmoselundsvej** til **Torpvej**. Fra Torpvej går du til højre og ud på Møllebakken, så ender du tilbage ved Aarupskolen, hvor turen startede.

Rød rute: Tokeskov ruten, ca. 4 km.

Parkering ved Aarup Hostel, Skolegade 3, 5560 Aarup.

Første del af ruten følger **Hjertestien langs Brænde Å**. Efter ca. 200 m kommer du til en mindesten sat i anledning af kong Christian den X's 70 års fødselsdag den 26. september 1940. På samme tid plantede den daværende Aarupforening (stiftet i 1873) et egetræ, som kaldes "Kongeegen". I 1925 tilbød Kammerherren på Erholm Gods Aarupforeningen et stykke jord langs med åen, så alle borgere i byen kunne få adgang til åen. Åen blev rensat op og stien blev etableret, til glæde for mange mennesker. Langs med stien, kan du se en frodig vækst af mange forskellige træer, som foreksempel ahorn, ask, birk, bøg, eg, kastanje og røn. Stien er interessant for botanikere.

Ruten fortsætter til højre ad **Tokeskovvej**. Her passerer du et stråttækt hus, som førhen havde en vandmølle. Tokeskovvej har fået sit navn efter sagnet om Palnatoke, hvis borg skulle have ligget i Tokeskoven.

Sagnet om Palnatoke *Under Harald Blåtands kongedømme omkring 940 - 985 var danerne ved at overgå til den kristne tro. Men der var stadig hedninger, og Palnatoke var hedningernes fører. Sagnet fortæller, at han ved et gilde pralede med sin dygtighed til at skyde og sagde, at han med 1 pil kunne skyde et æble af en stok. Harald Blåtand forlangte, at han straks skulle vise sin kunst ved at skyde et æble af sin egen søns hoved. Palnatoke blev frygtelig vred over dette, men stillede alligevel drengen op med et æble på hovedet. Palnatoke tog tre pile frem, og med den første pil skød han æblet ned. Da Harald spurgte hvorfor han havde taget tre pile, svarede Palnatoke: "Havde min pil fejlet, da ville jeg have hævnnet min uskyldige søns død på dig" og fra nu af var de bitre fjender. Sagnet siger at hændelsen fandt sted i Skydebjerg (deraf dette stednavn).*

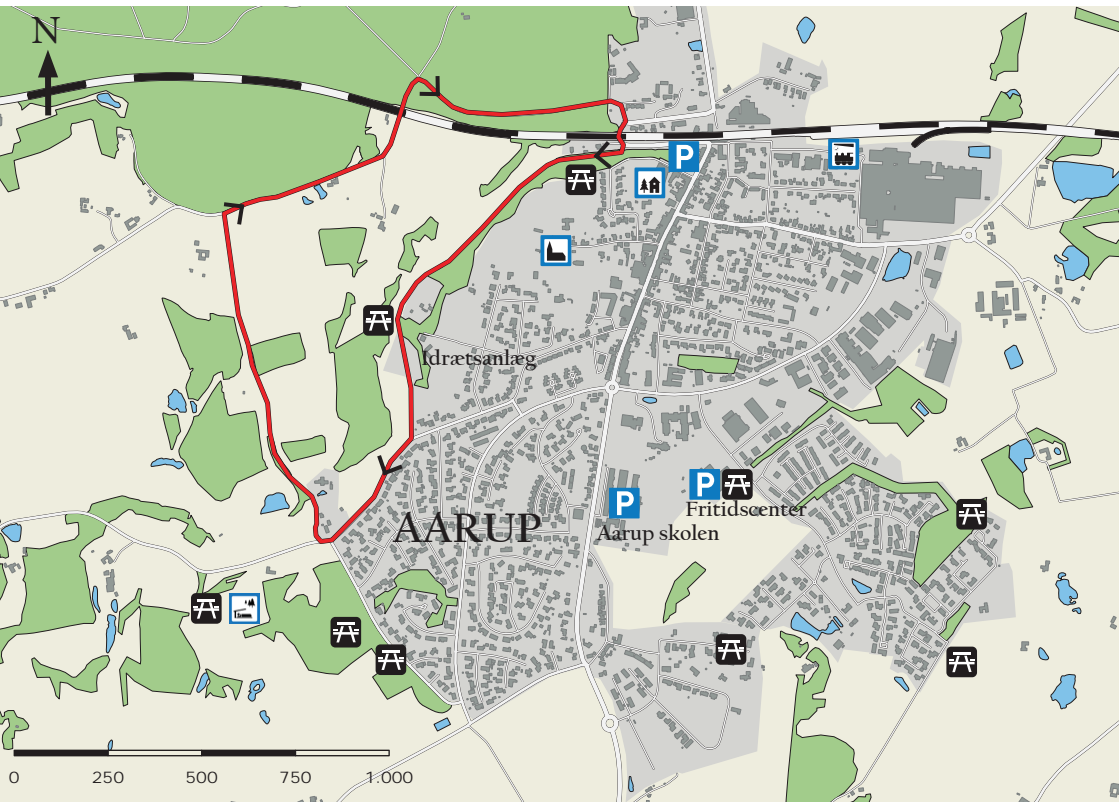

Fra Tokeskovvej følges ruten videre ind på **Lindebjergvej**. Herfra følges ruten til højre, hvor du kommer gennem en skov, som tilhører Erholm Gods. Ruten går videre over jernbanen og gennem skoven. For enden af skoven kan du på din venstre side se "Lindebjerg".

Institutionen "Lindebjerg" var tidligere tuberkulosehospital. I starten af 1900 tallet var der planer om, at bygge et sygehus i Aarup, men først nogle år senere skænkede Erholm en byggegrund til formålet. I 1914 blev dette hospital taget i brug som Amtssygehus. I 1932 blev det omdannet til tuberkulosehospital for Middelfart, Assens og Bogense. Men i slutningen af 1950erne blev hospitalet omdannet til institution for udviklingshæmmede, og stedet fik navnet Årplund. Efterfølgende er der sket en del ændringer og udvidelser, og også navnet er ændret til Lindebjerg. I starten var stedet for børn og unge, men i dag er det kun voksne udviklingshæmmede som bor på institutionen.

Ruten går videre under jernbanebroen og hen til broen over åen. Du skal holde til venstre op ad stien, som fører ud på vejen ved **Rosenvænget** og **Skolegade**. Nu er du tilbage hvor turen startede.

Grøn rute: Aarup By, ca. 5 km.

Parkering ved Aarup Hostel, Skolegade 3, 5560 Aarup.

Ruten er sammenfaldende med **Hjertestien langs med Brænde Å** (RØD RUTE) ca. halvdelen af turen. Den første del af turen går langs med Brænde Å, som har sit udspring i St. Broholm Skov nordøst for Tommerup, og er Vestfyns største vandløb. Åen er 25 km. lang og har et fald på 40 m. Den har sit udløb i Lillebælt 10 km. nord for Assens ved landsbyen Sønder Åby.

Følg stien langs med åen og drej til højre ad **Vestergade**, og derefter til venstre ad **Møllegårdsvej**. Man er stadig på Hjertestien, og denne viser til højre ind i Møllegårdsskoven. Efter en opstigning af et par stejle bakker, når du til toppen af "Rokkebjerg" - et fantastisk dejligt sted med bålplads, shelter og borde/bænk-sæt. Tag et hvil og nyd udsigten over det smukke landskab.

Videre på ruten følger man den brede sti til højre i skoven, og for enden af den går stien til venstre. Men tag lige en afstikker op på højen til højre. På toppen har man et flot udsyn over landskabet og den nyere bydel mod sydøst. Tilbage på stien kommer man forbi en legeplads på højre hånd, inden man støder på **Møllegårdsvej**. Kryds vejen og gå op ad trapperne, følg stien, som går over en høj bakke "Sandlækken" (heraf gadenavnet på højre side). *Her på Sandlækken blev der i 1876 bygget en mølle, men denne blev flyttet til Møllebakken i 1894.*

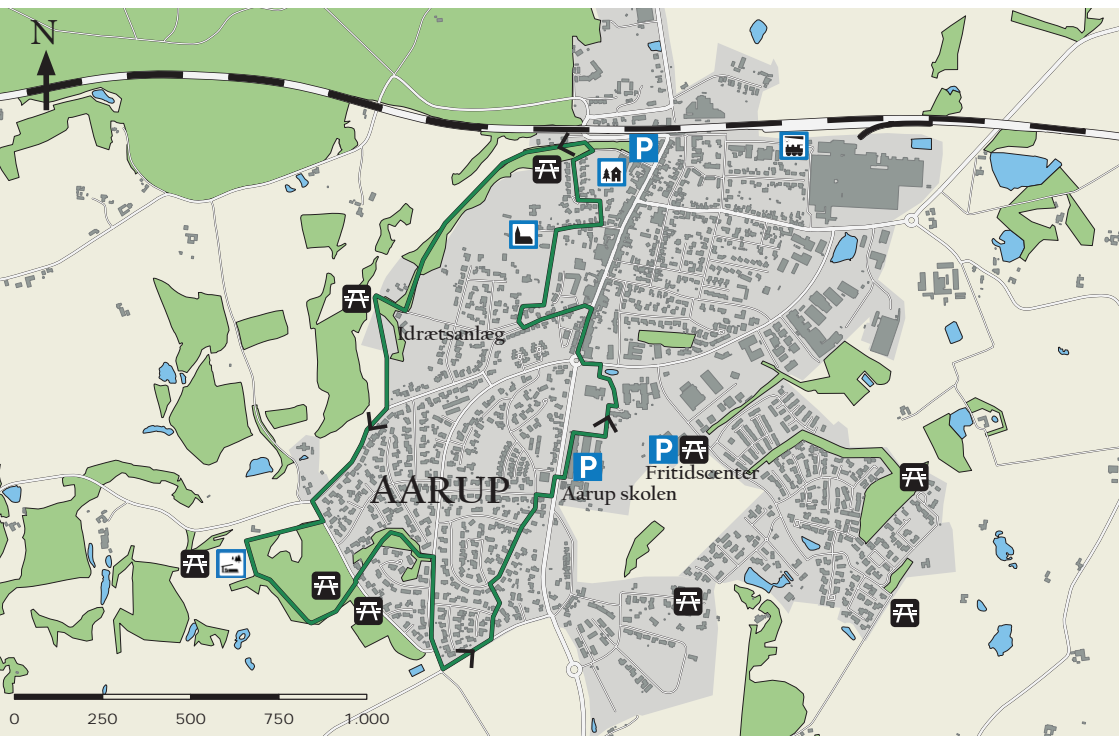

Neden for stien kommer man til **Uglebjergvej**, hvor du går til højre, og fortsætter til du kan dreje til venstre ad **Skrænten**. Her fortsætter du til enden af vejen, hvor en sti fører op til **Svinget**. Du fortsætter til enden af Svinget, hvor der går trapper ned til **Engdraget**. Her går man lige over vejen og op ad trapperne til **Vibevej**. Nu drejer man til højre, og på venstre side ser man **Fuglebakkens Børnehaven**. Derefter kommer man til **Møllebakken** med **Aarupskolen** overfor. Her går man ind over P. pladsen bag om skolen, på stien mod **Aarup Fritidscenter**. Midt på skolestien går en anden sti til venstre, som

man følger forbi **Møllebakkens Børnehave** og forbi **det tidligere Rådhus**. Efter kommunesammenlægningen i 2007, og nedlæggelsen af Kerte Børnehave "Tusindben", blev det besluttet at indrette børnehaven "Drømmebakken" (2011) i det tidligere Rådhus.

Ruten fortsætter ad **Ringvejen** til venstre mod Rundkørslen, og til højre ad **Bredgade**. Du fortsætter til byens Torv, som hedder "**Sanggaards plads**" (2013). Efter torvet fortsætter du ad **Vestergade** og kommer til en lille sti på højre side, hvor du går lidt op ad bakken. Efter det røde hus går du ind på stien til højre, som fører dig op på et højere plateau, hvor der er udsigt over byen. Fra plateauet kan du se **Søstrenes Have**, som ikke er en have, men et gadenavn. "**Søstrenes Have**" kaldes området, fordi der i sin tid lå et hus her med en stor frugthave. Huset var ejet af to ugifte søstre. Den ene søster boede i København, men kom ofte på besøg i Aarup. Begge damer var lidt specielle og nemme at genkende. Om sommeren ikklædte de sig store stråhatte, sminke og rød neglelak. De var altid venlige og smilende, når man mødte dem. Da den ene søster døde ca. i 1980'erne, blev ejendommen solgt til Aarup kommune. Ejendommen blev revet ned, og en ny byplan blev til. Herefter blev den nuværende ejendom mod Bredgade bygget, og senere hen er de andre ejendomme i "**Søstrenes Have**" kommet til.

Ruten fortsætter over kirkegården ned mod **Kirkegade**. Aarup Kirke er fra 1903, og som man ser, er kirkegården anlagt i terrasseform. I Kirkegade drejer du til venstre ad **Rosenvænget**, som følger dig tilbage til rutens start.

Gul rute: Aarup By, Møllegårdskoven, Skydebjerg ca. 7 km.

Parkering ved Aarup Hostel, Skolegade 3, 5560 Aarup.

Ruten er sammenfaldende med rute 2, 3 og Hjertestien en del af turen. Du kan følge tur beskrivelsen for rute 3 det første stykke gennem anlægget. Midt i anlægget findes en lille høj, hvorfra der er et flot kig over åen og engen.

Ruten fortsætter gennem anlægget, hvorefter du kommer til **Vestergade**. Her drejer du til højre og fortsætter hen til det stråtede hus, som førhen var **Skydebjerg Mølle**.

Oprindelig hed denne vandmølle Skydebjerg Mølle og er fra 1500-tallet. Vandmøllen blev nedlagt i 1884, efter en regulering af Brænde Å sænkede vandstanden. Siden er ejendommen blevet benyttet som privatbolig og er restaureret betydeligt.

Overfor Den Gl. Mølle går ruten til venstre ad **Møllegårdsvej** og til højre mod **Møllegårdsskoven**.

Ruten fortsætter videre ad den brede sti til højre i skoven, indtil stien går brat til venstre. Men i stedet for at følge denne vej, går du nu ned over engen. Herfra fortsætter ruten til legepladsen og videre ad en smal sti mod **Møllegårdsvej**, hvorefter du kommer til et lille grønt område med beplantning og en bænk. Ruten fortsætter videre til højre og går over **Ørsbjergvej** til **Møllegyden**.

Snart kommer du til en del huse på højre side, og her drejer du ad **Tjørnevej**, inden du når til landsbyen **Skydebjerg**.

Fra Tjørnevej følges ruten over **Assensvej** og ind ad en lille vej til venstre til **Ved Gadekæret**. Som navnet siger, er du nu på et sted med gadekær og rigtig landsbyidyl. Gå højre rundt om gadekæret og nyd dette skønne sted med et hvil på bænken.

*Skydebjerg har været kendt siden 1393 og kirken er fra det 14. - 15. århundrede. I udkanten af byen lå i 1300-tallet en borg, som hed "Væbnergården i Schydebjerg". Navnet Skydebjerg kommer af sagnet om Palnatoke, som skød æblet af sin søns hoved, hvilket siges, at det skete her i Skydebjerg. **Læs evt. under rute 2 - sagnet om Palnatoke.** Landsbyen ligger virkelig idyllisk omkring byens gadekær. Man ser flere bindingsværkshuse bl.a. den gamle Kro (1702-1924), som siden har huset en vognmandsforretning, frisør og smedje.*

*Over for gadekæret ligger det tidligere Andelsmejeri (1887-1961) og siden hen Vestfyns Dampvaskeri (1962-2007). Byens forsamlingshus er den tidligere landsbyskole (1828-1955), og administreres i dag af Skydebjerg Menighedsråd. Ruten fortsætter videre ad **Gl. Skolevej** og **Assensvej**, hvor den følger stien op ad bakken. Når man går videre ligeud forbi rundkørslen til **Torpvej**, drejer ruten til højre mod **Møllebakken** og **Aarupskolen**. Skydebjerg- Aarup (1955)*

Centralskole skiftede navn i 1966 til Aarupskolen og har siden opførslen gennemgået flere om- og tilbygninger.

Fra Aarupskolen går du over Møllebakken til **Aarup Mølle** (1876), som blev flyttet fra Sandløkken i 1894. Ruten fortsætter på stien bag om Møllen til **Fuglebakken**, hvorfra du fortsætter til højre til **Uglebjergvej**. Stien fortsætter til højre. På venstre side ligger **Gartnervænget**, og på hjørnet af Uglebjergvej og **Bredgade** ligger **Gartnerhaven**.

Gartnervænget og Gartnerhaven har navne efter, at Aarup Planteskole i sin tid lå på hjørnet af Uglebjergvej og Bredgade. Planteskolen med beboelse og huset ved siden af, blev revet ned i slutningen af 2003 til fordel for Aarups nye byplan. Planteskolen havde jord i hele stykket mellem Vestergade og Uglebjergvej, hvor der nu er bebygget.

På Bredgade ligger det nye torv, "**Sanggaards Plads**" (2013). Ruten fortsætter ad **Vestergade** op ad en lille bakke. Efter det røde hus går en trappe op til højre, som fører dig op på et højere plateau. Herfra fortsættes over kirkegården til **Kirkegade**. Ved siden af kirken ligger **Aarup Børnehave** (1971), byens ældste børnehave og stiftet af en forældregruppe. *Her var oprindeligt forskole, men den lukkede i 1966, efter at Aarupskolen var blevet udvidet og fik samlet alle elever fra Aarup og Skydebjerg.* Fra Kirkegade går du til venstre ad **Rosenvænget**, og følger sidste del af ruten til den Gamle Aaruphal og Aarup Hostel, hvor ruten startede.

Rød rute: Ormehøj ruten, ca. 3,5 km.

Parkering ved Aarup Fritidscenter, Ormehøjvej 4, 5560 Aarup.

Denne rute fører rundt i Aarups nyeste kvarter. Fra parkeringspladsen går man til **Ormehøjvej**, lidt til højre og over vejen til **Blommehaven**. Følg vejen, indtil den drejer skarpt til højre, og fortsæt til enden af vejen. Drej til højre ad en lille sti ind i et grønt område og følg stien til **Æblehaven**. Stien svinger lidt til højre, inden man kommer til skoven. Du kan følge stierne inde i skoven, eller fortsætte ad den asfalterede gangsti. Efter skoven kommer du til **Kirsebærhaven**, som følges indtil **Ormehøjvej**. Efter et lille stykke ad denne vej drejer du til venstre ad Troldebakken. Op ad bakken, ved sendermasten, har du nået "**Ormehøj**" (96 moh). Her kan du nyde den flotte udsigt over land og by.

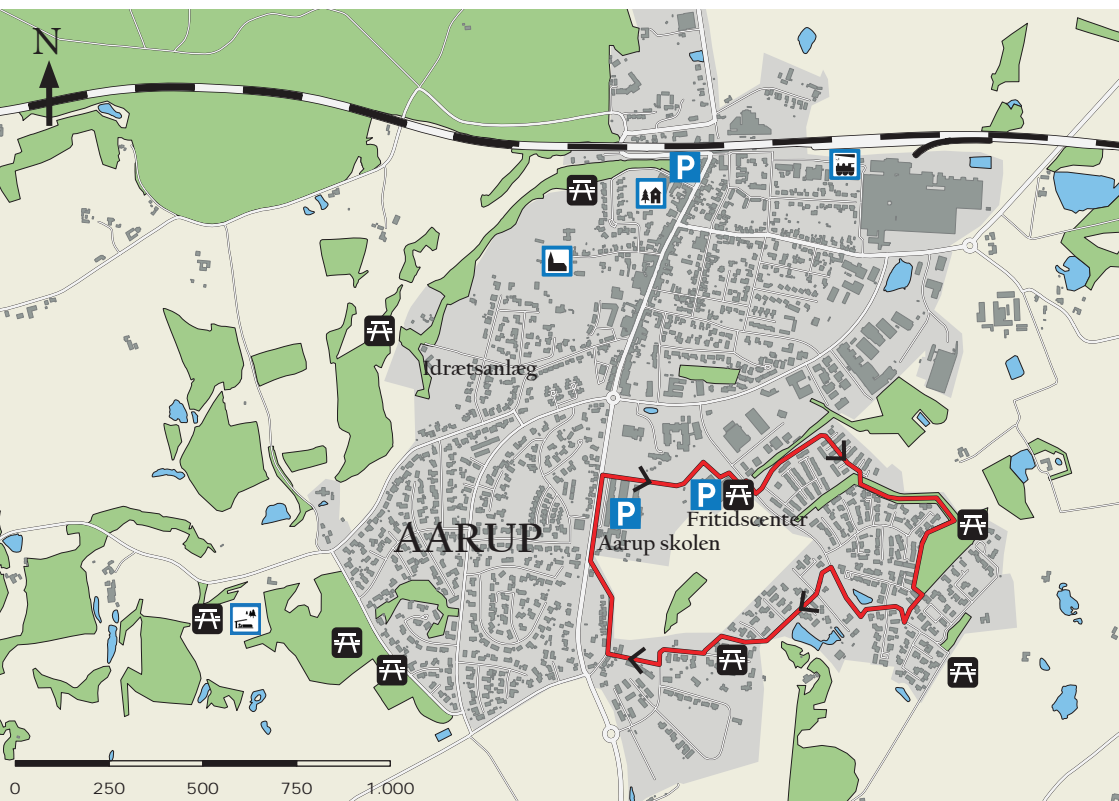

Tilbage til **Troldebakken** fortsætter du over til **Mørkmoselundsvej** og videre til **Dragebakken**. Fortsæt lige over vejen og videre ad den lille gangsti til højre til **Mørkmosehøj**. Gå lige over vejen til **Mørkmoselundsvej** og videre til **Torpvej**. På hjørnet ligger en større bygning, som tidligere var Ægpakkeri, men nu er indrettet til lejeboliger. *Skydebjerg Ægekspor blev oprettet i 1895. Mange lokale var ansat til at hente æg ude på gårdene i området, og til at pakke æggene, som blev solgt til forretninger på egnen. Ægpakkeriet blev nedlagt i 1970'erne.*

Ad Torpvej fortsætter du til skolen, som ligger på **Møllebakken**. Her går man på fortovet ved skolebygningen, og for enden af parkeringspladsen går en skolesti til højre langs med skolens område. Snart er man ved Aarup Fritidscenter, hvor man startede.

Gadenavne - i det nye boligkvarter er gaderne navngivet efter tidligere landbrugsejendomme i området. Aarup Kommune købte disse gårde med jord, med det formål at udstykke nye byggegrunde. Indtil 1971 lå her blandt andet gården "Trolddal", som har givet navn til **Troldebakken**. Gården **Mørkmoselund** har givet navn til **Mørkmoselundsvej** og **Mørkmosenhøj**. Gården **Solbakken** blev revet ned i 2006, og har lagt navn til vejen af samme navn.

Fotos: fotograf Uffe Johansen. Kort og layout: Assens Kommune

Denne folder er lavet i samarbejde med Stigruppen i Aarup

ASSENS
KOMMUNE

P

AA

AA

AA

Idrætsanlæg

P

Aarup skolen

AARUP

Fritidscenter

AA

AA

AA

AA

AA

Skydebjerg

